

Hebreeën 11:23-29

MOZES

• door Gerhard Westerman

ALS GELOOF NEE ZEGT!

**‘MAAR INDIEN HET KWAAD IS IN UW OGEN DE HERE TE DIENEN, KIEST DAN HEDEN, WIE GIJ DIENEN ZULT: òf DE GODEN DIE UW VADEREN AAN DE OVERZIJDEN DER RIVIER GE-
DIEND HEBBEN, òf DE GODEN DER AMORIETEN, IN WIER LAND GIJ WOONT. MAAR IK EN
MIJN HUIS, WIJ ZULLEN DE HERE DIENEN!’ (Jozua 24:15).**

Inleiding

‘Wanneer het geloof ja zegt tegen God, moet het vanzelfsprekend nee tegen iets anders zeggen, anders maak je een compromis. Je maakt dan eigenlijk een overeenkomst tussen twee personen of zaken waarbij ieder iets toegeeft; dat is water bij de wijn doen! God vraagt totale toewijding of overgave aan Hem; we kunnen geen twee meesters dienen (Mat. 6:24). Omdat Abraham God geloofde, verliet hij Ur der Chaldeeën en ging naar Kanaän. Hij vroeg geen garanties en deed geen pogingen om bepaalde gunsten te verkrijgen. Hij gehoorzaamde eenvoudig. Hij zei ja tegen God en nee tegen Ur der Chaldeeën. Beide beslissingen maakten hem tot een geloofsheld, en daarom is hij opgenomen in het elfde hoofdstuk van de brief aan de Hebreëën. Het is relatief gemakkelijk om ja tegen God te zeggen, maar moeilijker om nee tegen de wereld, het vlees of de duivel te zeggen. Lot zei ja tegen God maar heeft nooit nee tegen de wereld gezegd, en het einde van Lot was een grot waar donkerheid, dronkenschap en seksuele misstanden waren. ‘Demas heeft de tegenwoordige wereld lief gekregen, en mij verlaten’ schrijft Paulus, in een tijd waarin hij dringend hulp nodig had. (2Tim. 4:10). In zijn boek ‘De Christenreis naar de Eeuwigheid’ schetst de schrijver Bunyan ons dat velen onderweg op de weg bezweken omdat ze niet geleerd hadden om nee tegen de andere dingen te zeggen. In deze studie over het leven van Mozes gaan we na wanneer ‘nee’ gezegd werd door Mozes maar ook door zijn ouders, en daar beginnen we mee.

‘Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen, dat het kind mooi was, en zij vreesden het gebod van de koning niet’ (Hebr. 11:23).

1. ‘Nee’ tegen het gezag.

Wat een voorrecht om gelovige ouders te hebben! De ouders van Mozes leefden in een zeer moeilijke tijd, waarin de farao

‘listig met het volk handelde’ (Hand. 7:19vv). Hij behandelde het volk slecht en had bevolen dat ze hun jonge kinderen te vondeling moesten leggen, en dat alle jongetjes gedood moesten worden. ‘Werpt alle jongens die geboren worden, in de Nijl, maar alle meisjes moogt gij laten leven’ was wat de farao had geboden (Ex. 1:22). In die tijd werd Mozes geboren, als derde kind in het gezin van Amram en Jochebed, bepaald geen tijd waarin je uitzag naar nóg een kind, en als het dan ook nog een jongetje is... (Ex. 2:1; 6:19). Amram en Jochebed wisten dat Mozes niet zomaar een jongetje was want: ‘hij was mooi voor God’; het was een speciaal kind, dus verborgen zij het kind en na drie maanden legden zij het te vondeling (Hand. 7:20v; Hebr. 11:23v; Ex. 2:2). God had een speciale bedoeling met Mozes; hij zou het volk uit Egypte leiden op weg naar het beloofde land. Amram en Jochebed gingen dus in tegen het gebod van de farao om het kind te doden, en terecht! Het is normaal dat een gelovige aan het gezag dat boven hem gesteld is gehoorzaamt, maar er kunnen zich situaties voordoen in het leven waarin burgerlijke ongehoorzaamheid vereist is, dat je *nee* moet zeggen, zoals hier (Rom. 13:1-7; Tit. 3:1; 1Petr. 2:13-17). Farao’s gebod ging immers regelrecht tegen Gods gebod in! Ze stonden in deze ‘ongehoorzaamheid’ niet alleen, ze volgden daarin de vroedvrouwen, want: ‘De vroedvrouwen echter vreesden God en deden niet wat de koning van Egypte haar gezegd had, maar lieten de jongens in leven’ (Ex. 1:17). Door het *nee* tegen farao’s gebod werd Mozes leven gered; wees blij wanneer je gelovige ouders hebt die resoluut in hun geloof zijn!

‘Men moet God meer gehoorzamen dan de mensen’ (Hand. 5:29)

‘Door het geloof weigerde Mozes, toen hij groot geworden was, een zoon van Farao’s dochter genoemd te worden, omdat hij er de voorkeur aan gaf met het volk van God slecht behandeld te worden, boven een tijdelijke genieting van de zonde, en de smaad van

Christus groter rijkdom achtte dan de schatten van Egypte, want hij zag op de beloning' (Hebr. 11:24-26).

2. 'Nee' tegen de zonde

Is het u al opgevallen dat de uitdrukking 'door het geloof' veel voorkomt in Hebr. 11:23-29? 'Zonder geloof echter is het onmogelijk Hem te behagen' (Hebr.11:6) en dat is wat Mozes wilde, voor God welgevallig, aangenaam zijn. Daarom weigerde Mozes! Door het geloof had Mozes de kracht te weigeren om door te gaan voor een zoon van Farao's dochter; om te genieten van de zonde, de zonde, die ons zo licht in de weg staat, waardoor een groei in het geloof belemmerd wordt (Hebr. 12:1). Zouden wij ooit van Mozes hebben gehoord als hij niet geweigerd had, als hij niet nee gezegd had? Misschien zou ergens op een tempelmuur, obelisk of pyramide een inscriptie gevonden zijn met zijn naam erop, en dat zou alles zijn. Maar vandaag hebben de meeste mensen wel eens van Mozes gehoord en is hij opgenomen in de lijst van geloofshelden in Gods Woord (Hebr. 11). Misschien zijn we geneigd te denken: 'Mozes had beter in Egypte kunnen blijven; dan had hij veel meer voor het volk Israël kunnen betekenen. Hij had immers door zijn positie invloed kunnen aanwenden ten gunste van het volk!'. Maar God had andere plannen met Mozes: Hij wilde door hem het volk uit Egypte verlossen. Hij handelde met Mozes anders dan met bijvoorbeeld, Jozef, Esther of Daniël die in eenzelfde positie waren en aan het hof moesten blijven. God gaat met ieder van ons een eigen weg. Mozes had een langetermijnvisie: hij zag de tijdelijkheid en betrekkelijkheid in van de genietingen van de zonde en van de schatten van Egypte, en dat wilde hij niet, hij wilde iets beters, de smaad van Christus en de beloning van God.

'Stelt uw leden niet voor de zonde tot werktuigen van de ongerechtigheid, maar stelt u zelf voor God' (Rom. 6:13)

'Door het geloof verliet hij Egypte, zonder de toorn van de konings te vrezen; want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare' (Hebr.11:27).

3. 'Nee' tegen de wereld

Het was de tweede keer dat Mozes Egypte verliet. De eerste keer op de vlucht vanwege de doodslag op een Egyptenaar en uit angst (Ex.2:11-15). De tweede keer in de volle kracht van het geloof en ziende op de Onzichtbare! Mozes had geen vrees voor de toorn van de Farao want: 'er is in de liefde geen vrees,

maar de volmaakte liefde drijft de vrees uit' (1Joh.4:18). Evenals Jozef is Mozes hier een prachtig beeld van de Heer Jezus. Beide mannen, Jozef en Mozes, wilden hun broeders redden maar werden afgewezen. Bij hun tweede 'komst' werden ze aanvaard (Hand.7:12-13). Zo ook de Heer Jezus. Bij zijn eerste komst werd hij door het volk afgewezen, ze schreeuwden: Weg met Hem! Weg met Hem! Kruisig Hem! Pilatus zei tot hen: Moet ik uw koning kruisigen? De overpriesters antwoordden: Wij hebben geen koning dan de keizer' (Joh.19:15). Bij zijn tweede komst zal Hij door hen worden aangenomen (Zach.12:10; Math.24:30). Egypte is een bekend beeld van de wereld, de wereld met al zijn geneugten en gemakken. Zo'n wereld kan een grote aantrekkingskracht hebben, ook op het hart van een gelovige die niet wandelt in de kracht van Gods Geest. Lot is het klassieke voorbeeld van een gelovige die wel Egypte had verlaten, maar in zijn hart was 'Egypte' nog volop aanwezig. Van Demas moest de apostel helaas zeggen: 'hij heeft mij uit liefde voor de tegenwoordige wereld verlaten' (2 Tim. 4:9NGB). In de gelijkenis van de zaaier lezen we: 'Wat nu tussen de dorren valt, dat zijn zij die horen en door zorgen en rijkdom en genietingen van het leven weggaan en verstikt worden en geen rijpe vrucht dragen (Luk.8:14). Mozes, op weg naar het beloofde land, keerde zijn rug naar Egypte, de wereld, en had definitief afscheid genomen. Maar zo gemakkelijk was dat niet. Farao wilde hem en de Israëlieten terughalen om ze weer in zijn dienst te hebben. En die strijd zullen ook wij ervaren: de satan wil ons terug in zijn dienst. Laten wij dan ook, evenals Mozes, *standvastig blijven, als zien wij de Onzichtbare.*

'Hebt de wereld niet lief, noch wat in de wereld is. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde de Vader niet in hem' (1 Joh. 2:15).

'Door het geloof heeft hij het Pascha gevierd en het sprenkelen van het bloed, opdat de verderver van de eerstgeborenen hen niet zou aanraken (Hebr.11:28).

4. 'Nee' tegen de farao

De HERE, de God van Israël had tot Mozes en Aaron gezegd: 'Zeg tegen de Farao: laat mijn volk gaan om te mijner ere in de woestijn een feest te vieren'. Maar Farao zei: 'Wie is de HERE, naar wie ik zou moeten luisteren om Israël te laten gaan? Ik ken de HERE niet, en ik zal Israël ook niet laten gaan'. Later kwam Farao daar schoorvoetend op terug; hij wilde ze laten

gaan mits ze niet te ver weggingen, de mannen alleen zouden gaan en tenslotte wilde hij ze laten gaan, maar ze mochten hun vee niet meenemen. (Ex.8:28; 10:11; 10:24). Maar met al die voorstellen ging Mozes niet akkoord. Hij luisterde niet naar de Farao, hij zei *nee* tegen de Farao en *ja* tegen de Here. Nadat Farao zijn hart herhaaldelijk had verhard, verhardde de Here tenslotte zijn hart, zoals God had voorzien en voorspeld (Ex.4:21; 10:20; 11:10) De laatste plaag ging komen over Egypte, de dood van de eerstgeborenen van zowel de Egyptenaren als van de Israëlieten! Maar de Here gaf een middel waardoor de eerstgeborene gespaard kon worden voor het oordeel: alleen die huizen zouden gespaard worden waar het bloed aan de deurposten gestreken was. Er was geloof voor nodig om te aanvaarden dat het bloed van een lam hen zou kunnen beschermen voor de dood van de eerstgeborenen. Ze hadden niets anders dan de belofte van God die had gezegd: ‘Wanneer ik het bloed zie, dan ga Ik u voorbij!’ (Ex.12:13). Die nacht moesten ze een keuze maken: geloven in het gezag van Farao’s woord of in het gezag van Gods Woord. Mozes en vele anderen hadden dat geloof. Mozes vierde het Pascha, streek het bloed van het lam aan de deurpost en maakte zich op om te gaan naar het beloofde land. Heeft u ook dat geloof dat het bloed van hét Lam u kan redden en kan brengen in de hemel?

‘Hem die ons liefheeft en ons van onze zonden heeft verlost door zijn bloed’ (Openb.1:5).

‘Door het geloof gingen zij door de Rode Zee als door droog land, waardoor de Egyptenaren, toen zij het probeerden, verzwolgen werden’ (Hebr.11:29)

5. ‘Nee’ in beproevingen

U kent de geschiedenis. Mozes en het volk verkeerden in een uitzichtloze situatie ze stonden voor de Rode zee, en wat nu? Ze waren uit Egypte vertrokken en de reis naar het beloofde

land was begonnen. Hun geloof zou tijdens die reis vele malen op de proef gesteld worden, en het begon al onmiddellijk na hun vertrek. Farao kwam namelijk tot de ontdekking dat hij een verkeerd besluit genomen had. ‘Wat hebben wij gedaan, dat wij Israël uit onze dienst hebben ontslagen? Daarop spande hij zijn wagen aan en nam zijn volk met zich. Hij nam zeshonderd uitgelezen wagens, ja, al de wagens van Egypte, alle volledig bemand’ (Ex.14:6-7). Het zag er niet goed uit voor Mozes en het volk, de wildernis rondom hen, de Rode zee vóór hen en de Farao achter hen! Het volk werd bevreesd en er werd een oplossing voorgesteld: ‘Laten we maar terugkeren naar Egypte, want wij kunnen beter de Egyptenaren dienen dan in de woestijn sterven’. Mozes zei: ‘Houdt stand’, blijf waar je bent. Maar God zei: ‘Ga voorwaarts!’. God opende de zee en het volk trok er door (Ex.14:12-14). Iemand heeft eens gezegd: ‘Je hebt nog nooit geleerd volledig op God te vertrouwen dan wanneer je Hem hebt vertrouwd in onmogelijke situaties!’. Hoe vaak overkomt het ons dat wij in een situatie verkeren waarin, menselijkerwijs, geen uitkomst is, en wat doen we dan? Keren we terug, blijven we staan of gaan we door in het geloof dat God in staat is onze ‘storm’ te veranderen in een ‘zachte koelte’?

‘Hijzelf heeft gezegd: ‘Ik zal u geenszins begeven en u geenszins verlaten’, zodat wij vrijmoedig mogen zeggen: De Heer is mij een helper, ik zal niet vrezen; wat zal een mens mij doen?’ (Hebr.13:5-6).

Besluit

We hebben verschillende momenten in het leven van Mozes onderzocht en besproken, en gezien dat een volledige toewijding en vertrouwen op God de beste manier is om van je leven als gelovige een succes te maken. Maar dan moeten we soms in geloof *nee* durven zeggen in diverse situaties om te ervaren dat een *ja* tegen God de beste weg is!